

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 275. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm8213/facsimile.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

springende Aands-Hylding aabenbar det første, altsaa det store Skridt hos mig fra det attende til det nittende Aarhundrede i Aandens Verden.

Men desuden var der dog ogsaa noget i de steffenske Forelæsninger, som jeg, om ikke helt, saa dog halvt, forstod, om end ej endnu kunde tilegne mig, saa dog indprentede mig til højere Overvejelse, og det var paa den ene Side hans Betragtning af Historien, som den findes i Indledningen til hans filosofiske Forelæsninger, den eneste danske Bog, han har udgivet, og [paa den anden Side] hans Vurdering af den ny Tids navnkundige Digtere, i en Forelæsning over Goethe, han ej engang skrev og da mindre lod trykke.

Hans historiske Anskuelse af Menneskelivet, som guddommeligt i sin dunkle, østerlandske Oprindelse, som dalet, men dog ligesom himmelak trøstet af de græske Muser og Kariter, men korsfæstet af de aandløse, ret egentlig ugudelige Romere, der i Nero som den sidste naade den djævelske Fuldkommenhed, de gennem Aarhundreder havde tragtet efter og kæmpet for, — dette Livs Opstandelse fra de døde med Kristendommen, men [en] Opstandelse til en anden Verden, som det ej [strax] kunde naa, og som derfor maatte synes Hverdagsforstanden latterlig, saa de vittige Franskmænd fik hele Verden paa deres Side, — og nu endelig den nytyske Skoles alvorlige Bestræbelser for at heve Slægten til et højere Staaende, hvorfra baade Oldtid, Middelalder og Nutid lod sig overskue, den hemmelige Forbindelse opdage, og en ny Sammenknytning af det berlige fra alle Tider forberede, — denne Anskuelse var saa fri, saa ny og stor, og dog vore Forestillinger fra Barndommen og Bibelen saa lig, at den i det mindste paa mig umulig kunde forfølge sin Virkning, [men] maatte tiltrække og omsider indtage mig.

Og nu Bedømmelsen af de navnkundige Digtere, Lovprisningen af Shakspeare og Corvantes, Goethe, Tieck og Novalis, som jeg slet ikke kjendte, Lovprisningen

fra saa veltalende Læber og med en Begejstring, der hjemlede sig selv en Stemme om Begejstring, den maatte nødvendig spænde min Opmærksomhed, og det saa meget mere, som Steffens med det samme brød Staven over det meste af, hvad man her inde kaldte høj Poesi, og som jeg selv havde fundet højt kjedsommeligt, mens det var mig en Lyst at læse Holberg og Wessel, som Steffens ogsaa kaldte Mestere i deres Slags.

Dog, som sagt, hvad Steffens virkede paa mig, maatte der Tid og Lejlighed til at lære mig selv og andre; men paa Øhlenschläger, der ikke blot var ældre og stod i venlig Forbindelse med ham, men var baade anderledes brennbar og forberedt end jeg, kom det strax til Syne; og skjønt det naturligvis ikke var Steffens, der meddelte ham det store Pund, hvorved han efter mine Tanker ikke blot blev Danmarks, men sin Tids største Digter, saa var han dog uden Steffens vist aldrig bleven det. Det tilstaar ogsaa Øhlenschläger selv i sit Levnedsløb, hvoraf vi se, han havde et Bind Digte under Pressen, da han blev kjendt med Steffens, men som han da rent kasserede, og skrev i den Sted Samlingen fra 1803, hvormed der unægtelig begynder en ny Epoke i vor Digtekunsts Historie.

Det er højest mærkeligt, at samme Aar var det, Thorvaldsens Jason hævede sig og gjorde Epoke i Billedhugger-Kunsten; ja, Ligheden bliver end mere besynderlig, naar vi véd, at Thorvaldsen alt 1801 havde formet en Jason i naturlig Størrelse, men som han slog i Stykker, for at frembringe den kolossalske, Evropa nu beundrer; thi saaledes kan vi af Øhlenschlägers Vise: «Sving dig glade Sang fra Jorden, højt til Himlens hvalvte Bøer» og hans «Anden April» slutte, at de Digte, han kasserede, var gode nok efter den sædvanlige Maalestok, men maatte kun vige for de kolossalske, som altsaa Danmark gjenfødte i Aandens, som Napoleon i Legemets Verden.

